

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-380

3.5.2022

Fremtind Livsforsikring AS

Ulykke

Fotballtrening – kneskade – uenighet om faktum – ulykkeshendelse?

Forsikrede var på fotballtrening, da hun pådro seg en skade i høyre kne. I de første journalnotatene etter hendelsen ble skaden beskrevet som "rotasjonstraume" og "vridningstraume". Tilsvarende beskrivelser fremgikk i skademelding og i utfyllende forklaring fra forsikrede til selskapet. Etter at selskapet hadde avslått kravet, opplyste forsikrede at skaden oppsto som følge av et sammenstøt med en annen spiller. Saken reiste spørsmål om skaden skyldtes en ulykkesskade. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av de tidsnære opplysningene og la til grunn at skaden skyldtes at forsikrede fikk en vridning i kneet. Nemnda bemerket videre at man tar en viss risiko når man spiller fotball, og at ikke alle skader som inntreffer under en fotballtrening anses som en ulykke etter vilkårene. Det forelå ingen opplysninger i saken som tilsa at en motspiller hadde opptrådt på en måte som lå utenfor den risiko som deltakelse i fotball normalt innebar. Forsikrede hadde dermed uansett faktum ikke sannsynliggjort at skaden oppstod som en følge av en plutselig, ytre begivenhet og hendelsen kunne ikke anses som en ulykke i forsikringsvilkårenes forstand. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var omfattet av en barneforsikring med dekning for ulykke, da hun under en fotballtrening 16.3.21 ble påført en skade i kneet.

Forsikrede oppsøkte lege K. samme dag. Fra journalnotatet siteres:

Spiller aktivt fotball (...). I dag under trening rotasjonstraume hø kneledd.

Moderat hyd raps - mulig skuffesymppt for fremre korsband.

Hun henvises MR hø kneledd som ledd i videre utredning.

I journalnotat 17.3.21 fremgikk følgende:

Pasienten pådro seg et kraftig vridningstraume av høyre kne under fotballtrening i går. Følte et lite popp i kneet og fikk akutte smerter og hevelse. Fått førstehjelp. MR i dag viser totalruptur av ACL, partiell skade av dype del av MCL grad 1-2, grad 1 LCL-skade og noe bonebruice.

Forsikrede ble operert 22.3.21 og i journalnotatet skrevet av lege T. fremgikk at "(p)asienten pådro seg en et kraftig vridningstraume av høyre kne under fotballtrening den 16/3-21. Følte et lite popp i kneet og fikk akutte smerter og hevelse".

I skademelding 7.4.21 fremgikk at forsikrede fikk "fremre korsbånd" revet av og at det var "ruptur på menisk". Under "(d)etaljert beskrivelse av hva som skjedde før, under og etter ulykken/skaden", ble hendelsen beskrevet på følgende måte:

Skaden skjedde under fotballtrening (...). (Forsikrede) er lønnet fotballspiller (...). Skaden oppsto under fotballtrening i en løpssituasjon, vridning i kneet. Skaden ble håndtert av fysioterapeut og medisinsk

personell umiddelbart. Situasjonen ble stabilisert. Deretter ble (forsikrede) fraktet til fastlege og henvist til MR-undersøkelse.

Det var ikke notert noe under punktet "utfyllende informasjon" i skademeldingen.

Den 8.4.21 etterspurte selskapet "mer informasjon om selve hendelsen, altså hvordan skaden oppsto". Forsikrede ble bedt om å "beskrive hendelsesforløpet, med de utløsende og bakenforliggende årsaker/omstendigheter som førte til skaden, så nøyaktig og detaljert som mulig".

Forsikrede far sendte deretter en e-post til selskapet 9.4.21 med følgende beskrivelse av hendelsen:

... spiller aktivt fotball (...). Skaden skjedde som tidligere nevnt under organisert trening (...) den 16 mars. Dvs innendørs (kunstgress) under organisert fotballtrening. Normalt utstyr for fotballtrening inkl leggbeskyttere ble benyttet under treningen. (Forsikrede) fikk under treningen en akutt vridning i høyre kne som ved MR-diagnostikk i etterkant viste avrevet fremre korsbånd samt skade på menisk. Viser forøvrig til tidligere sendte beskrivelse av skaden og operasjonsbeskrivelse.

Selskapet avsto kravet i brev 12.4.21 med den begrunnelse at det ikke forelå en "plutselig, uforutsett og ytre begivenhet" i forsikredes tilfelle, men at det var hennes egne kroppsbevegelser som forårsaket skaden. Videre fra avslaget:

Skade som følge av en forkjær kroppsbevegelse, som vridning eller overtråkk i forbindelse med at man løper, foretar en finte/en plutselig vending på fotballbanen eller lignende, er ikke å anse som en ulykesskade. For at en skade skal anses som en ulykesskade må det være noe i den ytre situasjonen som har utviklet seg på en uventet måte, og at det er dette som har ført til skaden. Skade som følge av egne kroppbevegelser, uten noen ytre påvirkning som et sammenstøt eller annen fysisk påvirkning fra andre, oppfyller ikke kravet til hva som regnes som et ulykkestilfelle.

I e-post 3.5.21 skrev forsikredes mor at vedtaket til selskapet bygget på "uriktige forutsetninger" og at hun ønsket å spesifisere hendelsesforløpet "i mer detalj en tidligere". Om hendelsen skrev forsikredes mor at forsikrede:

... ble plutselig og uforutsett dyttet/taklet av en annen spiller i et sammenstøt da ulykken, som medførte avrevet fremre korsbånd samt skade på menisk, skjedde. Skaden hadde aldri skjedd uten denne ytre og plutselige påvirkningen fra /sammenstøt med en annen person. Det var ikke (forsikredes) egne kroppsbevegelser som forårsaket ulykken. Ulykken skjedde pga en ytre fysisk påvirkning utenfra.

Den samme beskrivelsen fremgår av "Klagesakskort – til intern bruk i klagebehandlingen" 4.5.21.

Den 4.5.21 bekreftet fysioterapeut i forsikredes fotballklubb at han "var tilstede" da forsikrede ble skadet og at skaden skjedde som følge av at forsikrede "plutselig ble dyttet av en annen spiller i et sammenstøt, dvs. at ulykken skjedde pga. en ytre fysisk påvirkning fra/sammenstøt med en annen person".

I brev fra lege K. til selskapet 31.5.21 fremgikk at "under trening skjedde akutt oppstått skade med rotasjonstraume av kneledd", samt at det var for tidlig å "si noe om utviklingen av skade – det er mulig det kan oppstå varig medisinsk invaliditet".

Selskapet opprettholdt sitt avslag 7.6.21.

I vitneuttalelse 14.6.21 skrev hovedtrener i forsikredes fotballklubb at han "var tilstede" da forsikrede ble skadet, videre siteres fra utsagnet:

(...)

Jeg bekrefter videre at den direkte årsaken til vridningen/skade i kneet til (forsikrede) var at hun var i sammenstøt med direkte fysisk kraftig kroppskontakt med en annen spiller.

(Forsikrede) hadde ikke blitt skadet uten dette sammenstøtet og kroppskontakten med den andre spilleren.

(...)

Forsikredes mor klaget på selskapets avslag i e-post 16.6.21 på bakgrunn av at selskapet la "til grunn at skaden skjedde uten ytre påvirkning og ikke i et sammenstøt med en annen spiller". Det ble blant annet vist til vitneuttalelsen fra hovedtreneren og brev til selskapet fra forsikrede selv hvor hun bekreftet at hun "fikk et plutselig kraftig sammenstøt med en annen spiller, og at sammenstøtet var den direkte utløsende årsak til at jeg fikk en vridning/skade i kneet" på trening.

Selskapet v/Klageservice opprettholdt sitt avslag 28.7.21.

I journalnotat 4.8.21 skrev lege K. at årsaken til skaden ikke var tema da forsikrede "oppsøke han første gang 16.03.2021" og at han "ikke har forutsetning for å uttale meg om traumet var forårsaket av sammenstøt med annen spiller".

I journalnotat 9.8.21 skrevet av lege T., som også hadde skrevet notatet fra 22.3.21, fremgikk følgende:

Viser til tidligere notat og operasjonsbeskrivelse på denne pasienten. Da hun var til meg første gang beskrev hun skademekanismen grundigere enn jeg har gjort i mine notater da dette ikke hadde noen direkte konsekvens for behandlingen hun skulle motta. Det er korrekt at hun beskrev skademekanismen som en takling fra siden mens foten stod i bakken og at det var dette som utløste vridningen i kneet og dermed skaden.

Forsikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda 13.8.21. I klagen var det bl.a. opplyst at det var forsikredes foreldre som hadde fylt ut skademeldingen 7.4.21.

I vitneuttalelse 11.10.21 har fysioterapeut i forsikredes fotballklubb skrevet at han "var tilstede, observerte og kan bevitne" at forsikrede ble skadet da forsikrede "plutselig ble dyttet av en annen spiller i et sammenstøt, dvs at ulykken skjedde pga en ytre fysisk påvirkning fra/sammenstøt med en annen person".

Hovedtrener i forsikredes fotballklubb skrev samme dag, 11.10.21, at han "var tilstede og observerte hendelsen", videre bekreftet han at han "observerte og kan bevitne" at forsikrede "ble plutselig dyttet/sammenstøt med direkte fysisk kraftig kroppskontakt med en annen spiller og at det var dette som utløste skaden".

I forsikredes sluttinnlegg 27.2.22 fremgikk følgende om hendelsesforløpet:

Mens hun løp med foten i bakken, ble hun plutselig og uforutsett taklet fra siden av en annen spiller. Det plutselige sammenstøtet var årsak til en vridning i kneet som ved påfølgende MR diagnostikk viste seg å være avrevet fremre korsbånd.

Forsikrede har i det vesentlige anført at kneskaden hun pådro seg under en fotballtrening 16.3.21 er å anse som en ulykkesskade, og at vilkårene for erstatning er oppfylt. Hendelsesforløpet er udiskuterbart og uomtvistelig. Skaden skjedde i en løpssituasjon der forsikredes plutselig og uforutsett ble taklet fra siden i et kraftig og uforutsett sammenstøt med en annen spiller mens foten til forsikrede stod i bakken. Skaden oppsto som følge av en plutselig og uforutsett ytre påvirkning. Det var ikke forsikredes egne kroppsbevegelser som var årsaken til skaden. Selskapet har sett bort i fra fakta, vitneutsagn, dokumentasjon og forsikredes egne tidsnære beskrivelser, og har ikke lagt det faktiske hendelsesforløpet til grunn. Selskapet har ikke bevis for sin fremstilling av hendelsesforløpet og hendelsesforløpet selskapet legger til grunn er oppkonstruert. Selskapet kan ikke høres med at skaden har skjedd på annen måte enn det som fremkommer av forsikredes og vitners forklaringer. I den tidsnære dokumentasjonen som selskapet viser til ble kun rammene rundt situasjonen og ikke årsaken til skaden beskrevet. Det er bl.a. bekreftet av fastlege K. og lege T. at journalnotatene ikke inneholdt detaljer om hendelsesforløpet. Hverken lege K. eller lege T. har bindinger til forsikrede. Selskapet har ikke hensyntatt forsikredes egne tidsnære beskrivelser gitt i første konsultasjon med lege T., før operasjon 22.3.21, jf. journalnotat skrevet av lege T.

9.8.21. Det vises til at ifølge selskapet selv er dette "svært kort tid etter skadedato 16.03.2021". Det reelle hendelsesforløpet i form av forsikredes egen beskrivelse og ytterligere beskrivelse ble sendt inn av forsikrede v/hennes mor 3., 4. og 7. mai 2021. At det detaljerte hendelsesforløpet ikke ble beskrevet i den tidsnære dokumentasjonen skyldes at forsikredes foresatte ikke hadde kunnskap om hendelsesforløpet ettersom de ikke var tilstede da skaden skjedde og at de heller ikke klar over hvilket detaljnivå som var nødvendig å beskrive for å sikre korrekt behandling av saken. Selskapet stilte ikke utdypende spørsmål ved innmelding av skaden som kunne bidra til bedre og mer detaljert beskrivelse og forståelse av hendelsesforløpet. Fremlagte vitneutsagn dokumenterer det faktiske hendelsesforløpet inkl. skademekanismen som en plutselig og uforutsett ytre påvirkning (sammenstøt). Ingen av opplysningene gitt underveis for å beskrive hendelsesforløpet er i motstrid med hverandre, men utfyller, presiserer og dokumenterer med ulikt detaljnivå det reelle hendelsesforløpet. Utfyllende og supplerende opplysninger som kan understøtte og sannsynliggjøre det faktiske hendelsesforløpet skal tillegges vekt, jf. FinKN 2017-823 og 2013-573.

Tatt i betraktning det store antallet mennesker som spiller fotball og det store antallet med berøringer og sammenstøt som faktisk skjer innen denne idretten uten at det resulterer i skade, er risikoen for skader av den alvorlighetsgrad som forsikrede ble påført lav når man spiller fotball. Skadeårsaken er å betrakte som en særskilt hendelse og ulykkestilfelle i fotballsammenheng, jf. 2019-847, 2017-823 FSN-4884 og FSN-4995. Avgjørelsene 2018-282, 2017-632 og 2016-390 gjelder hverken sammenstøt som er kommet plutselig og uforutsett eller hendelser som inkluderer takling/sammenstøt med ytre årsak. I disse sakene er årsaken til skaden forsikredes egne kroppsbevegelser. Det er ikke henvist til noen saker som gjelder sammenstøt som skyldes en plutselig ytre begivenhet og som er forårsaket av et sammenstøt. Det er ikke spesifisert i vilkårene at skader i forbindelse med fotball er unntatt fra ulykkesforsikringen. Det vises i den forbindelse til at det er en "rekke forsikringssaker der forsikrede automatisk er gitt medhold fra ulike forsikringsselskaper ved skader i fotball" og at forsikrede har fått dekket sin skade hos et annet forsikringsselskap. Dette er også årsaken til at forsikredes foresatte ikke forsto at selskapet hadde behov for ytterligere informasjon.

Selskapet har i det vesentlige anført forsikredes kneskade ikke er å anse som en ulykkeskade slik dette er definert i forsikringsvilkårene pkt. 4.2, og forsikrede har ikke krav på erstatning. I denne saken fremgår flere ulike beskrivelser av hendelsen. Ved tvil om hvilket faktum som skal legges til grunn, følger det av retts- og nemndspraksis at tidsnære opplysninger har særlig stor bevisverdi, spesielt hvis det er beskrivelser foretatt av fagfolk for å klarlegge en tilstand. Videre vil opplysninger avgitt i tid etter at det har oppstått tvist, og som står i motstrid med mer tidsnære bevis, ofte tillegges mindre vekt. Dette er i tråd med praksis fra Høyesterett, jf. bl.a. Rt-1998-1565. Selskapet har vektlagt at opplysningene og dokumentasjonen som er gitt umiddelbart/tidsnært hendelsen og uten kunnskap om ulykkesbegrepet, skal tillegges størst vekt ved bevisvurdering av denne saken. I de tidsnære opplysningene fremkommer ingen opplysninger om takling eller sammenstøt som noen "plutselig, uforutsett og ytre begivenhet" som årsak til vridningen. I den aktuelle sak fremgår det i de tidsnære opplysningene at skaden skyldes et kraftig vridningstraume i høyre kne under en løpssituasjon. I beskrivelsene av hendelsen etter selskapets avslag, har forsikrede gitt endret beskrivelse av hendelsesforløpet ved at skaden skjedde ved "et plutselig sammenstøt med annen spiller". I tillegg er dokumentasjonen som foreligger etter selskapets avslag i saken, uklar med forskjellige beskrivelser av hendelsen, all den tid det fremgår at skaden skjedde ved "kraftig sammenstøt med annen spiller" / "direkte fysisk kraftig kroppskontakt" / "plutselig ble dyttet av en annen spiller" / "takling fra siden mens foten stod i bakken".

Journalnotatet fra lege T. er datert først den 9.8.2021, og dermed lenge etter aktuelle hendelsen og etter flere avslag fra selskapet.

Skader etter vridninger eller forkjære kroppsbevegelser, uten kroppskontakt, er ikke å anse som et ulykkestilfelle, jf. bl.a. 2018-475, 2018-282, 2017-632 og 2017-195. I praksis fra FinKN fremgår det at ulykkesbegrepet må tilpasses den risiko som forsikrede med vilje og viten utsetter seg for ved deltakelse i den aktuelle aktivitet. For øvrig bemerkes det at Finansklagenemnda har lagt til grunn at man tar en viss risiko når man spiller fotball, og at ikke alle skader som inntreffer kan anses som ulykker, jf. bl.a. FinKN 2018-282, 2019-560 og 2015-502, 2017-632 og 2016-390. I denne saken er det ikke opplysninger som tilsier at det skjedde noe som ligger utenfor den risiko som deltakelse i fotballspill som regel innebærer. Et eventuelt sammenstøt med en annen spiller, må anses som en ordinær del av spillets gang, og en del av den risiko som forsikrede må anses å ha akseptert ved å spille fotball. Det at et annet forsikringsselskap har valgt å dekke denne skaden anses ikke relevant for selskapets vurdering av denne saken, all den tid det ikke er angitt type forsikring eller vilkår for vurderingen til det andre forsikringsselskapet. Dette er uansett uten betydning ettersom selskapet i denne saken må legges til grunn de vilkårene som fremgår i forsikringsavtalen mellom selskapet og forsikrede.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om skaden forsikrede ble påført 16.3.21 skyldes en ulykke slik dette er definert i forsikringsvilkårene.

I aktuelle sak foreligger det ulike beskrivelser av hendelsesforløpet. Der det foreligger tvil om hvilke faktiske forhold som skal legges til grunn for den rettslige vurderingen, må de ulike bevisene vurderes og veies opp mot hverandre. Det er lagt til grunn av Høyesterett i Rt-1998-1565 at tidsnære opplysninger har særlig stor bevisverdi, spesielt hvis det er beskrivelser foretatt av fagfolk for å klarlegge en tilstand. Avgjørelsen viser også at opplysninger avgitt i tid etter at det er oppstått tvist, og som står i motstrid til tidligere opplysninger, ofte vil tillegges mindre vekt. Høyesteretts standpunktet er fulgt opp i senere retts- og nemndspraksis, jf. blant annet HR-2018-2344-A, HR-2019-2336 avsnitt 35 og FinKN 2020-760. At tidsnære bevis tillegges større vekt enn bevis som har tilkommet senere, må også anses som et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

Forsikrede pådro seg en skade i høyre kne da hun var på fotballtrening. I de mest tidsnære beskrivelsene gitt i journalnotater 16.3.21, 17.3.21 og 22.3.21 er skaden beskrevet som "rotasjonstraume" og "vridningstraume", samt at forsikrede følte et "lite popp i kneet og fikk akutte smerter". I skademelding 7.4.21 under punktet "(d)etaljert beskrivelse av hva som skjedde før, under og etter ulykken/skaden" skrev forsikredes foreldre at "skaden oppsto under fotballtrening i en løpssituasjon, vridning i kneet". Etter at selskapet 8.4.21 ba forsikrede opplyse om hvordan skaden oppsto, herunder "beskrive hendelsesforløpet med de utløsende og bakenforliggende årsaker/omstendigheter som førte til skaden, så nøyaktig og detaljert som mulig", skrev forsikredes far 9.4.21 at forsikrede "fikk under treningen en akutt vridning i høyre kne". I den mest tidsnære dokumentasjonen er skadeårsaken således oppgitt å være at forsikrede fikk en vridning i kneet.

Etter selskapets avslag 12.4.21, som inneholdt en beskrivelse av hva som anses som en "ulykkeskade" i henhold til vilkårene, er derimot skadeårsaken beskrevet som en takling/dytt/sammenstøt med en annen spiller. Dette følger blant annet av beskrivelsen fra forsikredes mor 3.5.21, vitneuttalelser fra fysioterapeut i forsikredes fotballklubb 4.5.21 og 11.10.21 og fra hovedtrener i forsikredes fotballklubb 15.6.21 og 11.10.21, samt journalnotat fra T.

9.8.21. Beskrivelsene etter selskapets avslag har det til felles at det fremstår som at kneskaden oppsto som følge av et sammenstøt med en annen spiller.

På bakgrunn av prinsippene for bevisvurderingen som er beskrevet ovenfor, finner ikke nemnda det sannsynliggjort at skaden oppstod som følge av et sammenstøt med en annen spiller. Nemnda legger i det følgende til grunn at skaden skyldes at forsikrede fikk en vridning i kneet. Det bemerkes likevel at dette ikke har fått avgjørende betydning for sakens resultat.

Ulykkesskade er definert i forsikringsvilkårene pkt. 4.2 "Medisinsk invaliditet som skyldes ulykke", fra vilkårene siteres:

Ulykkesskade er en fysisk skade på kroppen forårsaket av en plutselig, uforutsett og ytre begivenhet (ulykkestilfelle).

For at en skade skal være en ulykkesskade omfattet av forsikringen må den altså skyldes en "plutselig, uforutsett og ytre begivenhet".

I tråd med retts- og nemndspraksis legger nemnda til grunn at det kreves at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte, og at dette "noe" førte til skaden. Videre har Høyesterett slått fast at det må stilles små krav til den ytre begivenheten, jf. Rt-1988-394 s. 397. Skader som skyldes egen kroppsbevegelse faller utenfor ulykkesbegrepet. Videre må ulykkesbegrepet tilpasses den risiko som forsikrede med viten og vilje utsetter seg for, dvs. den risiko som hun med viten og vilje aksepterer ved å delta i den aktuelle sportslige aktiviteten. Dette har betydning for tolkingen av "plutselig og uforutsett ytre begivenhet", jf. blant annet FinKN 2021-488, 2016-390 og 2015-310.

Nemnda tar utgangspunkt i at man tar en viss risiko når man spiller fotball, og at ikke alle skader som inntreffer under en fotballtrening kan anses som en ulykke. Det er lagt til grunn i en rekke tidligere nemndsavgjørelser at det ikke foreligger en ulykkeshendelse når man får en vridning i kneet under en fotballkamp, jf. blant annet FinKN 2021-279 og 2019-904. Det bemerkes for ordens skyld at det også følger av fast nemndspraksis at sammenstøt med en annen motspiller må anses som en ordinær del av spillets gang, og således en del av den risiko en må anses å ha akseptert ved å spille fotball, jf. blant annet FinKN 2019-560 og 2015-502. Det er ikke fremlagt opplysninger om hendelsesforløpet som tilsier at motspilleren opptrådte på en måte som lå utenfor den risiko som deltakelse i fotball normalt innebærer.

Uavhengig av hvilket faktum som legges til grunn kan ikke nemnda se at forsikrede har sannsynliggjort at skaden oppstod som en følge av en plutselig, ytre begivenhet. Hendelsen kan etter dette ikke anses som en ulykke i forsikringsvilkårenes forstand.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).